

succulenta

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDS-BELGISCHE VERENIGING
VAN LIEFHEBBERS VAN CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN



47STE JAARGANG
NO. 10
OKTOBER 1968

Neobesseya missouriensis (Sweet) Br. et R.

Foto voorpagina

W. J. M. STERK

Het geslacht *Neobesseya* is gekenmerkt doordat de bloemen evenals bij het geslacht *Coryphantha* uit een groeve komen en de vruchten kaal, rood en rond zijn.

Bij het geslacht *Neolloydia* vinden we op de vruchtbeginsels enkele schubjes evenals bij *Escobaria*. Ook bij de zaden van deze geslachten komen enkele verschillen voor.

Of deze tamelijk onbelangrijke verschillen het indelen in afzonderlijke geslachten rechtvaardigt vind ik nog altijd een vraag.

De afgebeelde plant kreeg ik oorspronkelijk onder de naam *Neobesseya wissmannii*. Daar deze soort gaafrandige buitenste bloembladen heeft, kan het onmogelijk de juiste naam zijn. Op de foto is goed te zien dat deze bloembladen zijn ingesneden zoals dit beschreven is voor *Neobesseya missouriensis*. Het aantal randdoorns is bij mijn plant bij de meeste areolen 15, soms een paar meer of minder. Hier en daar komt ook een middendoorn voor. De groengele bloemen zijn ongeveer twee centimeter lang. Daar ik slechts een plant bezit kan ik de bloemen niet bestuiven. Over de vruchten kan ik dus niets uit eigen waarneming vertellen.

De planten komen voor in de Verenigde Staten vanaf de Canadese grens tot in Oklahoma. De plant is dan ook ongevoelig voor koude, wat niet wil zeggen dat ze bij ons winterhard zouden zijn. Het in de winter droge landklimaat waarin deze planten in Amerika groeien verschilt zoveel van onze winters dat het onmogelijk is ze bij ons buiten te kweken. Onder glas kunnen ze als ze droog staan enkele graden vorst verdragen. Ze moeten dan natuurlijk wel op eigen wortel gekweekt worden, omdat bij geënte planten, de behandeling meer afhangt van wat de entstam verdraagt, dan van de daaropgeënte plant.

Mijn plant begint enkele spruiten te vormen die niet zoals ik verwacht had onderaan, maar halfweg het plantenlichaam tot ontwikkeling komen. Dit is waarschijnlijk omdat deze plant geënt is. Daardoor wordt de spruitvorming dikwijls bevorderd. Ik wil proberen deze spruiten als stek te behandelen, en daardoor planten op eigen wortel te krijgen. Hoewel veel liefhebbers zeker ervaring hebben opgedaan over de invloed van het enten op het uiterlijk van de planten is hier in de literatuur weinig over te vinden. Het zou de moeite waard zijn hieraan eens aandacht te schenken. Voor een goede vergelijking is het natuurlijk het beste van dezelfde plant een stek geënt en een andere op eigen wortel te vergelijken, die verder onder gelijke voorwaarden zijn gekweekt.



Frithia pulchra var. **minor** de Boer, var. nov.

H. W. DE BOER

A typo differt: corporibus minoribus roseis vel viridibrunneis, petalis albis apice albidoseis.

Enige jaren geleden ontving ik van Dr. C. G. Booker te Barachwanath (Transvaal) enkele *Frithia pulchra* plantjes, die direct door hun rose-groen-bruine kleur en kleine afmetingen der bladen mijn aandacht trokken.



Frithia pulchra N.E.Br. 1 x foto: de Boer

Daar afwijkingen in afmetingen en kleur bij Mesembryanthemaceae kunnen zijn veroorzaakt door andere culturomstandigheden, besloot ik de ontvangen plantjes gedurende 2 à 3 jaren in mijn kas onder dezelfde omstandigheden (grondsoort, licht, temperatuur, vochtigheid) als mijn „normale” *Frithia pulchra* populatie (20 planten) te kweken en daarvan de resultaten af te wachten, alvorens tot het beoordelen en het trekken van conclusies over te gaan.

Het blijkt nu, dat de ontvangen plantjes in drieerlei opzicht afwijken van normale *Frithia pulchra* exemplaren, nl.:

1. de kleur der bladen is niet groen tot grijsgroen, maar roseachtig groen-bruin.
2. de afmetingen der bladen zijn veel kleiner, nl. lengte 1 à 1,5 cm en dikte (van boven gemeten) 0,3 à 0,5 cm, terwijl deze bij de normale *Frithia pulchra* resp. 1,5 à 2 en 0,5 à 1 cm zijn.

3. de kleur der bloemen is wit met een lichte rose-violette tint aan de uiteinden der bloembladen, terwijl die bij *Frithia pulchra* karmijnrood (met een groter of kleiner wit hart) is; bovendien zijn de afmetingen der bloemen veel kleiner, nl. tot 1,7 cm doorsnee (2,5 tot 3,5 cm bij *Frithia pulchra*).



Frithia pulchra var. *minor* de Boer 1 x foto: de Boer

Op grond van deze afwijkingen noem ik bedoelde planten: *Frithia pulchra* var *minor*; nevensgaande foto's geven *Frithia pulchra* zowel als de variëteit *minor* op werkelijke grootte weer.

Tot mijn spijt kon ik door het overlijden van Dr. Booker, die mij in de loop der jaren talrijke planten-zendingen deed toekomen, de vindplaats van deze nieuwe *Frithia*-variëteit niet meer gewaar worden.

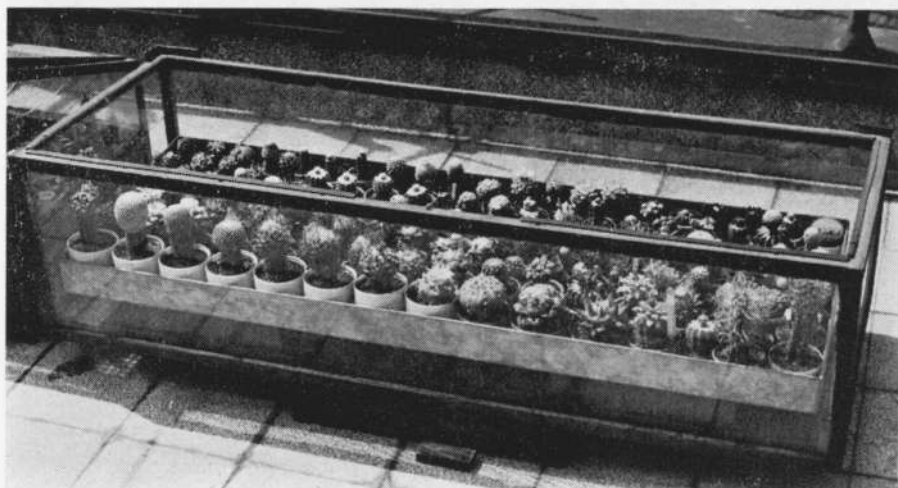
Kaktussen voor het venster

Vit Hrabě,

Vertaling J. DE GAST, Graaf Gerhardstraat 10, Venlo

De moderne tijd vermindert algemeen de levensruimte van de mens en verwijderd hem van de natuur. Als reactie daarop doet hij alle mogelijke moeite, in zijn nabijheid tenminste een klein beetje groen te bezitten, daarvoor te zorgen, het te vertroetelen, het interessant en mooi te maken. Zo worden de mensen kwekers van orchideeën, bromelia's, fuchsia's en andere schoonheden en niet weinigen van hen wijden zich aan de kaktussen. Juist deze planten, met hun onuitputtelijke veelheid van vormen en kleuren bieden

daartoe grenzeloze mogelijkheden. Zo ontstaan er grote verzamelingen, waarin men bijna van alle geslachten vertegenwoordigers vindt. Hier zijn reuzen als *Echinocactus grusonii*, cereussoorten dit tot het dak van de kas reiken, grote groepen *mammillaria's*, *lobivia's*, *rebutia's*, chilenen, *gymnocalyciums* en vele andere mooie soorten. Andere verzamelingen daarentegen zijn beperkt tot een speciale kaktusgroep. Wij ontmoeten de verzamelingen van de *mammillaria's* met haakdoorns, chilenen, cereusen, *lobivia's*, *gymnocalyciums*, *rebutia's*, enz. De vorm en kleurschakeringen bieden een prachtige aanblik; maar het komt niet vanzelf. Niet veel gelukkigen hebben in de stad de mogelijkheid in de buurt van hun woning op een zonnige plek een kasje te bouwen om daarin alle schatten te verzamelen. En de meeste pogingen kaktussen voor het raam in de woonkamer te kweken eindigen met een mislukking na de eerste winter, als er hoge opgeschoten gedrochten zonder uitzicht op bloemen overblijven; vandaar de bewering, dat kaktussen kweken zonder kas niet mogelijk is.



Veel kleine planten in een kleine ruimte

Er zijn echter andere, zelfs niet weinig, liefhebbers, voor wie een raam op het zuiden of zuid-oosten ruimschoots voldoende is en die een balkon of zelfs een terrasje als het hoogste geluk beschouwen. Zij vormen een eigenaardige kaste van het „kaktussenvolk”. Zij aanbidden de God van de grusoniis en de reuzencereusen, maar hun hart begint pas waarlijk heftig te kloppen bij het aanschouwen van een kleine groep *blossfeldia's*, die onder een koffiekopje bedekt kan worden en men kan ze voor zich winnen met een stekje van een *epithelantha* die nog aan hun verzameling ontbreekt. Zij zijn zeer gedisciplineerd omdat zij door de beschikbare ruimte in het venster en niet zelden ook door hun familieleden gedwongen worden de verlokkelijke aanbiedingen van zaailingen van *Echinocactus grusonii*, *Gymnocalycium saglionis*, vele *astrophytums*, *mammillaria's*, bonte cereussen en nog veel meer af te slaan, wanneer zij niet het gevaar willen lopen spoedig wegens plaatsgebrek weer afscheid ervan te moeten nemen. Daarom kiezen zij slechts zulke soorten, die gewoonlijk niet groter worden dan 5 tot 6 cm doorsnede

of die zo langzaam groeien, dat binnen afzienbare tijd niet het gevaar van hun grote omvang dreigt.

Het is merkwaardig, welke mooie en complete verzameling men in een venster onder kan brengen. Het is te vergelijken met een verzameling bladen grafische kunst of met kamermuziek, op een klein plekje een maximum aan schoonheid en zeldzaamheid. Uit Zuid-Amerika horen hier de *blossfeldia's* thuis.

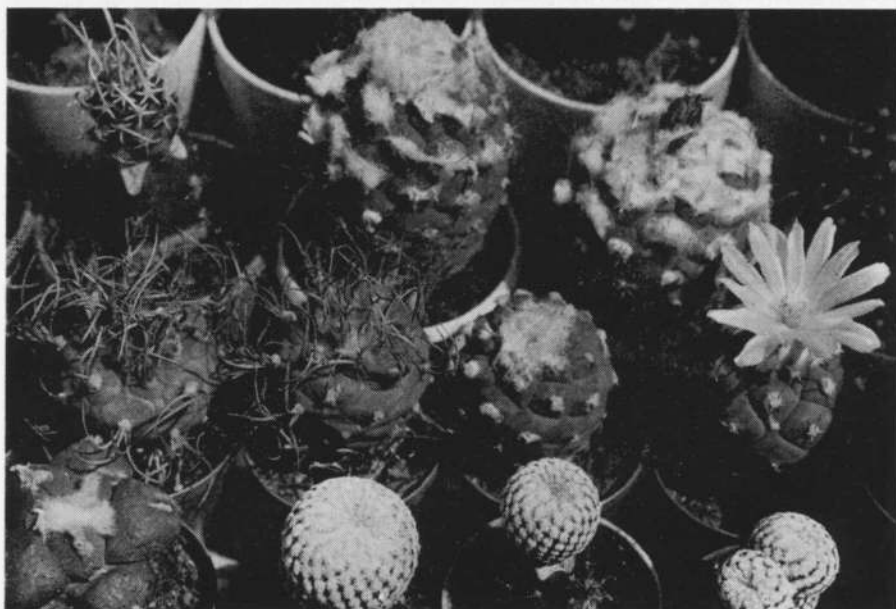


Deze allerkleinste onder de kaktussen worden het beste op entstammen gekweekt. Volgens het botanische systeem en ook naar de grootte zijn zij nauw verwant aan de *frailea's*. Dit geslacht wordt de laatste tijd door interessante nieuwigheden uit Brazilië steeds uitgebreid, zodat *frailea's* — waarvoor kort geleden een klein schaalpje voldoende was — vandaag de dag een onderwerp voor een speciale verzameling kunnen uitmaken. Miniaturen zijn *aylosteria's*, vele *notocactussen*, *sulcorebutia's*, *gymnocalyciums*, *lobivia's*, e.a. Alle genoemde Zuid-Amerikaanse kaktussen bezorgen de kweker geen moeilijkheden en brengen gemakkelijk en rijkelijk mooie bloemen.

Een ware schatkamer van miniaturen is echter Mexico en het zuiden van Noord-Amerika. Hier gaat het echter meestal om tamelijk dure en zeldzame planten en ook hun kweek is meestal juist niet gemakkelijk vooral, wanneer wij ze wortelecht kweken.

De eigenaar van zo'n verzameling Mexicaanse schoonheden moet een ware vakman zijn, die alle kneepjes volmaakt beheerst, want elk verzuim kan hem duur te staan komen. In zo'n verzameling vinden wij *Roseocactus kotschoubeyanus*, de bizarre *ariocarpussen*, *Aztekium ritterii* en *Obregonia denegrii*. Hierin bevinden zich ook *Solisia pectinata* en *pseudopectinata*, *Pelesyphora aselliformis* en *valdeziana* met een witbloeiende variëteit, *Turbinicarpus macrochele*, *krainzianus*, *schmiedeckianus*, *polaskii* e.a. Hier worden *Thoumeya papyracantha*, vaak ook enige van de zeldzame en gevoelige *navajoa's* *maia*

peeblesiana en fickeisenii ondergebracht. In het voorjaar staat de interessante *Strombocactus disciformis* in volle bloei en tot in de herfst toont *Encephalocarpus strobiliformis* zijn bloemen. Van het gigantische geslacht *mammillaria* ziet men er b.v. *herrerae*, *lasiacantha*, *egregia*, *humboldtii*, *solisioides*, *pennispinosa*, *plumosa*, de mooie maar zeer gevoelige soorten uit Sonora zoals b.v. *Mammillaria insularis*, *boolii*, *wilcoxii*, e.a. Reeds naar de naam hoort hier *Mammillaria nana* thuis, en ook de geslachten *epithelantha* en *escobaria* moeten genoemd worden. Zij vormen meestal grote groepen waarvan men de omvang kan beperken door de overtollige stekken aan zijn vrienden te geven of te ruilen.



Mexicaanse miniaturen

En hoe moeten wij nu eigenlijk deze vensterkaktuswekerij beoefenen? Daartoe is allereerst het reeds genoemde venster nodig, waarvoor een glazen kasje zo bevestigd wordt, dat daardoor bij sterke wind de voetgangers niet bedreigd worden. Het moet zo gekonstrueerd zijn, dat men overal gemakkelijk bij kan en het goed gelucht kan worden. Het moet echter ook bescherming bieden tegen kou en vocht en ruim genoeg zijn. Men moet bedenken, dat ook bij de grootste zelfdiscipline de verzameling zal groeien, nog afgezien daarvan, dat de planten zelf mettertijd, hoewel zij „miniaturen” zijn, groter worden. Al deze eisen geven een ruim werkterrein aan onze konstruktors fantasie en bieden de mogelijkheid de modernste transistortechniek te gebruiken.

De planten blijven het gehele jaar in het kasje. Voor het venster blijft het van maart tot kerstmis en wanneer de winter het strengst is zetten wij het op een koele plaats. De bodem van het kasje wordt met een zandlaag bedekt, waarin de elektrische verwarmingskabel als bescherming tegen nachtvorst

wordt gelegd. Tegen de felle zonnewarmte behoeden we de planten door schaduwen en luchten. Men kan de inrichting verbeteren met een kleine ventilator, die uitgevoerd kan worden met een relais, dat de ventilator inschakelt wanneer de temperatuur te hoog oploopt. Al deze inrichtingen moeten natuurlijk betrouwbaar werken omdat de geringste storing de ondergang van de gehele verzameling kan bewerkstelligen.

De planten worden in plastic potten of schalen gekweekt. Als „potgrond” heeft gravel ter grootte van rijstkorrels bewezen goed bruikbaar te zijn. Wij kunnen dit na grondig wassen en steriliseren bij het verpotten opnieuw gebruiken, zodat wij ons geen zorgen behoeven te maken hoe we aan geschikte grond komen. Wanneer bij het gieten een doeltreffende meststof gebruikt wordt groeien en bloeien de planten voortreffelijk, de doornvorming is mooi en bovendien — dit geldt vooral voor importplanten — wordt het gevaar van wortelrot vermindert.

Het beste kan men beginnen met geënte, niet te gevoelige soorten; later, bij meerdere ervaring, kan op gevoelige wortelechte soorten overgegaan worden. Deze krijgen we door het bewortelen van stekken of door zaaien. Tenslotte schaffen wij ons ook importplanten aan. Nu kunnen wij onze kweekkunst volledig doen gelden. En gelooft u ons, de vreugde over een nieuwe areool aan een zaailing van *ariocarpus* of *neogomesia*, evenals een nietig bloempje van een *epithelantha* is even groot of misschien nog groter dan die over honderden bloemen in een grote kas, waar men nauwelijks weet wat er allemaal bloeit.

Zegt U dus niet, dat U geen kaktussen kunt kweken. Alleen een venster met een beetje zon is nodig en dan nog geduld en geestdrift voor de zaak.

Alle foto's zijn uit de verzameling Mexicaanse miniaturen van de heer Kolár uit Brno (CSSR).

Naschrift.

Tijdens het bezoek, dat de heer Hrabě mij deze zomer bracht, hebben wij ruimschoots de gelegenheid gehad van gedachten te wisselen over de manier waarop in Tsjechoslowakije en in Nederland de liefhebberij wordt beoefend, en overeenkomsten en verschillen te zoeken.

De Tsjechoslowaakse vereniging van kaktusliefhebbers mag zich verheugen in een zeer grote belangstelling. Zo telt Brno — een stad van rond 300.000 inwoners — ca. 300 leden. Wel een groot verschil dus met ons land. Het kweken van kaktussen voor het raam in de woonkamer is er dan ook zeer verbreid. Daarom zijn er veel „specialisten”, want zij hebben geen plaats voor grote verzamelingen. Het ontbreken van voedzame grond brengt hun er toe hun planten te voeden met kunstmeststoffen.

Wij spraken toen af, dat de heer Hrabě een artikel zou schrijven in *Succulenta* met het doel een uitwisseling van ervaringen te beginnen over wat en hoe wij kweken wanneer we niet beschikken over een kasje in de tuin. Waarom zouden er alleen in Tsjechoslowakije huiskamerliefhebbers zijn en niet in Nederland? Overwint dus Uw schroom. Uw ervaringen en/of Uw moeilijkheden, ook al vindt U het zelf niets bijzonders: hoe heeft U Uw planten opgesteld, welke grond gebruikt U, met welke planten heeft U succes, past U in één of andere vorm verlichting toe, enz? Vergeet niet, dat bezitters van grote verzamelingen er waarschijnlijk niet veel van terecht zouden brengen

wanneer zij hun liefhebberij zouden moeten uitoefenen in de huiskamer, omdat zij daarvoor de ervaring missen.

Verder zouden de bezitters van gespecialiseerde verzamelingen in Tsjechoslowakije graag in contact komen met gelijkgerichte liefhebbers in ons land om ervaringen uit te wisselen en zo mogelijk planten te ruilen. Daartoe zouden de heer Hrabě in zijn land en ik hier beginnen namen en adressen van specialisten op te vragen om dan aan de betreffende liefhebbers de lijsten toe te zenden. Belangstellenden hiervoor gelieven zich dus te melden.

Huiskamerliefhebbers, wij wachten Uw reacties af. Het artikel van de heer Hrabě kwam in mijn bezit juist voordat de moeilijkheden in Tsjechoslowakije begonnen. Hij is gaarne bereid zelf te antwoorden op Uw reacties. Wij hopen, dat de verbindingen spoedig weer normaal zullen zijn, zodat hij hiertoe in de gelegenheid is.

Cactuspraat

HORLINGS, Delfzijl

De cactusliefhebber zal elk jaar weer iets nieuws in zijn planten collectie ontdekken en het geeft toch vooral voldoening, als hij die planten, die hij zelf uit zaad heeft opgekweekt, tot bloei ziet komen.

Zo kocht ik ca. 5 jaar geleden zaad van *Loxanthocereus cullmannianus*. Ik wist, dat zaden van deze plant weinig aangeboden worden en dus ging ik tot aankoop over, om eens te zien of het wilde lukken.

Inderdaad, een paar plantjes kreeg ik groot, maar al gauw vielen er 2 uit want de *Loxanthocereus* is nogal gevoelig voor vocht.

Twee werden geënt en groeiden voorspoedig. Toen ze groot genoeg waren heb ik ze op eigen wortel verder laten groeien en nu (aug. 1968) kwam de eerste plant tot bloei. Daar ik over deze plant niets in Backeberg kan vinden, wil ik trachten een beschrijving van de plant en haar bloem te geven, in de hoop dat iemand van onze lezers mij verder de weg kan wijzen.

De hoogte van de plant is 52 cm. Ze heeft een doorsnee van ca. 6 cm. Het plantenlichaam is lichtgroen, de bedoorning grijsachtig-wit. Het geheel geeft een citroenkleurig aanzien, vooral de nieuw-groei. De bedoorning is fijn, deels aanliggend, deels afstaand, het aantal ribben bedraagt 19-21.

De knopontwikkeling is als volgt: in eerste stadium een grijs-wit pluusje daarna een bloedrode bolvormige bloemknop, die vervolgens uitgroeit tot een buisvormige bloemknop, die aan het einde een trechtersvormige bladerkrans heeft, bestaande uit ca. 9 kelkblaadjes met daar tussenin een aantal kleinere blaadjes. De bloemkleur is bloedrood, de meeldraden creme-kleurig, terwijl de stamper licht-groen gekleurd is.

De bloem doet in haar eerste bloeistadium denken aan een miniatuur *echinopsis* bloem.

Aangezien deze plant weinig in verzamelingen gezien wordt, leek het me voor onze lezers interessant dit door te geven, en waar ik geen verdere beschrijving van *Loxanthocereus cullmannianus* kon vinden, zou ik over mijn plant graag iets meer te weten komen.

Abromeitiella Mez.
een xerophytengeslacht der Bromeliaceae

J. A. JANSE

Abromeitiella Mez in Bot. Arch. XIX (1927) 460.

Syn. Meziothamnus, Nobizbl. Bot. Gart. u. Mus. Dahlem 1929.

In de succulentenverzamelingen treffen wij ook een aantal Bromeliaceëen aan, waarvan de Dyckia's het meest bekend zijn. Daarnaast is er echter nog een zeer groot aantal leden van de Bromeliaceae die in botanische collecties worden gekweekt en tot de soorten voor de succulentenkas kunnen worden gerekend. Zij verlangen alle een vorstvrije koele overwintering en een warme, zonnige standplaats gedurende de zomer.



Abromeitiella brevifolia

De voornaamste planten uit deze groep behoren tot de navolgende geslachten:

Abromeitiella Mez; **Dyckia** Schult. f.; **Deuterocohnia** Mez; **Hechtia** Klotsch; **Puya** Molina; **Fascicularia** Mez.

De *Abromeitiella*-soorten zijn hoofdzakelijk planten uit Argentinië, waar zij in de provincies Catamarca en Saeta worden aangetroffen. Eén soort, *A. brevifolia* is echter ook in Bolivia gevonden.

Het zijn kleine tot zeer kleine planten en in de familie van de Bromeliaceëen behoren ze zelfs tot de kleinste bekende soorten. Wel vormen zij alle tamelijk grote kussens door het zijdelings uitstoelen van de rozetjes; deze kussens kunnen wel 80 cm en meer in doorsnede bereiken.

Abromeitiella Mez behoort tot de tweede onderfamilie, de **Pitcairnioideae**, gekenmerkt door het meestal **bovenstandige** vruchtbeginsel, dat tot een doosvrucht uitgroeit. Het nauwst verwant is *Abromeitiella* met *Puya*, welker soor-



Abromeitiella chlorantha, bloeiende plant, juli 1968

ten echter ware reuzen in het plantenrijk zijn; sommige *Puya*-soorten brengen bloeiwijzen van enige meters hoogte voort die bestaan uit duizenden bloempjes.

Van het geslacht *Abromeitiella* zijn 3 soorten bekend waarvan de kleine ***A. chlorantha* (Hauman) Mez** de bekendste is. De rozetjes van deze plant zijn $\pm 1 \text{ á } 1\frac{1}{2}$ cm in \emptyset , de bladeren zijn 10-15 mm lang en ongeveer 3-5 mm breed. De randen zijn met enige fijne stekeltjes bezet. Mez geeft in zijn bekende monografie (*Das Pflanzenreich*, Heft 100, p. 280) een goede afbeelding van een bloeiende plant, die volgens het onderschrift naar een gedroogd herbarium-exemplaar werd gemaakt. De bloemen zijn daardoor op de afbeelding nogal afwijkend van die welke op de plant voorkomen. Toen

mijn plantje bloeide heb ik een foto hiervan gemaakt, die laat zien dat 3 de diepgroene bloembladeren kegelvormig gesloten blijven, daaruit steekt dan de stijl met enigszins verdikte stempel. De gehele bloem is tijdens de bloei hard frisgroen. De bloembladeren (petalen) zijn ook spits en niet zo afgerond als op de afbeelding bij Mez is weergegeven.

A. brevifolia (Griseb. Castell. heeft rozet-bladeren van 2½ á 3 cm lengte; de bladranden zijn gaaf en enigszins grijsgroen van kleur. Ook deze soort vormt breed uitstoelende kussens van vele rosetten. Dit is de oudst bekende soort, die reeds in 1879 als *Navia brevifolia* Griseb. werd beschreven. Zij stamt uit Argentinië (prov. Catamarca, Tucuman en Jujuy), maar is eveneens in Bolivia op steenachtige hellingen gevonden.

De derde bekende soort **A. abstrusa Castell** is zelden in cultuur; ik ken deze plant tot nu toe alleen uit de verzameling van de Royal Botanic Gardens te Kent. De rozetbladeren zijn als bij *A. chlorantha* met stekeltjes bezet, maar zijn 5-15 cm lang. Deze soort werd in 1931 beschreven en is bekend uit de Argentijnse provincies Catamarca, La Rioja en Jujuy.

Mijn tweede reis door Brazilië

A. F. H. BUINING

Het is moeilijk na te gaan waar mijn vorige reisverhaal eindigde, omdat mijn dagboek in Pernambuco door de politie in beslag werd genomen, wegens verdenking van spionage. Hopelijk vind ik het dagboekje in Auoio da Seca, waarheen het gezonden zou worden, als er niets verdachts in stond. Al die vreemde latijnse cactusnamen met nummers van dia's en kleurenfilm vond men maar verdacht.

Vanuit Pernambuco kwamen we aan in het noorden van Bahia in Juazeiro. Ten zuiden daarvan genoten we weer van de prachtige dybowskii. Echter wilden we bij Brejinho en bij Ignacio bepaalde cactussen verzamelen, zoals in het bekende werk van Prof. Werdermann „Brasilien und seine Säulenkakteen“ staat vermeld.

Er zijn in Bahia echter 5 dorpen overal verspreid, die Brejinho heten en Ignacio komt niet op de kaart voor.

Tijdens de politiemoeilijkheden werden we gastvrij in Arcoverde door twee hollandse paters ontvangen en gehuisvest. Zij staken mij echt een hart onder de riem om verder te gaan, ook al spookten de ingewanden onrustbarend. Zij meenden, dat Brejinho zuid westelijk van Juazeiro de echte was en dat daar ook Ignacio was. Zo trokken wij over kleine zandweggetjes langs de oostzijde van de Rio São Francisco, constaterend dat het geslacht *Zehntnerella* daar op de hogere bergen massaal voorkomt. We passeerden het „nest“ Brepinho, maar vonden niets bijzonders en evenmin Ignacio. In dit eenzame vrijwel onbewoonde gebied komen veel roofdieren voor, zodat de vele geiten 's avonds van verre naar de enkele huisjes komen, waar ze 's nachts binnen hoge palissaden blijven. Tot onze stomme verbazing passeerden we op een gegeven ogenblik een zeker 3 á 4 km lange groep zigeuners te paard met veel losse paarden met veulens, koeien, geiten, kippen, ja zelfs nog met

kalkoenen, honden en apen. De te paard zittende vrouwen rookten pijpen en keken gloeiend nijdig naar ons.

Verderop vroeg men ons of het waar was, dat een zigeunerstam onderweg was en bij ons bevestigend antwoord, begon men ijverig have en goed, geiten, varkens en kippen binnen de pallissaden te halen.

Verder naar het zuiden vonden we slechts op één plaats tegen een rotsige sterk ijzerhoudende bergheiling, een prachtige *Melocactus* species met zuiver blauwe huidskleur en een wit cephalium.

Om niet te uitvoerig te worden zij nog vermeld, dat we na wekenlang zoeken toch Ignacio vonden met de prachtige *Facheiroa ulei*. Deze plant lijkt sprekend op een *Zehntnerella* maar heeft een lang cephalium, dat zo zacht is als een muizenvelletje. Dagenlang zwierven we in de omgeving van Morro do Chapeu. We verzamelden *Discocactus zehntneri*, enige soorten *Melocactus*, *Pilocereus lehmannianus* (deze naam moet echter vervallen) *Pilocereus lützelburgii*, een nieuwe species *Micranthocereus*, *Pilocereus glaucescens* en *glaucochrous*, enz.

In de Serra do Sincord vonden we overal verspreid de *Pilocereus purpureus* (ook hierover is het een en ander te zeggen).

Aan de oever van de Rio São Francisco bezochten we de bedevaartstad Bom Jesus da Lapa, waar ook een nieuwe *Pilocereus* voorkomt en een *Quiabentia*.

Ten zuiden van Caitité was eindelijk het echte Brejinho. Daar vonden we Werdermann's *Melocactus macrodiscus* en *Micranthocereus polyanthus* en grote groepen prachtig wollige *Pilocereus glaucescens*.

Een wonderbaarlijk mooie vondst deden we in het noordelijke deel van Minas gerais. Een *Micranthocereus* species met lange rode dorens, witachtig soort cephalium, steenrode bloembuis, kleine violette bloemblaadjes en een roodgroene vrucht. Kolibries staken ijverig hun gulzige tongetjes tussen de gele helmknopjes op zoek naar de rijkelijk gevulde nectarkamers. Verder een op *Pilocereus glaucescens* lijkende plant, echter met niet meer dan 5 ribben, roodbruine dorens en rijkelijk roodbruine wol. Ook groeide daar reeds *Pilocereus minensis* en een waarschijnlijk nieuwe *Brasilocereus* van hoogstens 1½ meter lang. Het was daar een wonderbaarlijke middag.

Op weg naar Brasilia vonden we slechts op één plaats cactussen, waarschijnlijk een nog onbekende *Pilocereus*. Ik houd mij in dit reisverhaal gemakshalve aan de naam *Pilocereus* als verzamelnaam. Bijzonderheden hierover hoop ik later te kunnen publiceren.

Wij (de heer Leopoldo Horst en ik) hopen nu enkele weken rond Diamantina te werken. Vandaag vonden we als zeer zeer schaars voorkomend, op afschuwelijk moeilijk en gevaarlijk te bestijgen ruwe rotsen, een variëteit van *Uebelmannia pectinifera* met gespreid staande dorens.

Pilocereus minensis stond massaal in volle bloei en vrucht. Enkele groepen van deze soort hadden soms tot 6 á 8 stengels met tot 40 blauwe vruchten. Het merkwaardige is dat de blauwe bloemen (de bloemblaaden zijn vuilwit) kaal zijn, terwijl de vruchten in de schubjes dorentjes dragen. Een nieuwe *Pilocereus* (H U 103) droeg eveneens bloemen en vruchten aan de fraai geelbedoornde toppen.

Slechts zeer in het kort heb ik zo een en ander verteld.

Na dagelijkse strapatsen in de bergen met de zelfs nu hier in de volle winter hete zon, lukt het bed 's avonds om 8 uur meer, dan het schrijfblok.

Mede namens vriend Horst, veel groeten aan alle Succulenta-vrienden.

Op bezoek bij onze Belgische cactusvrienden

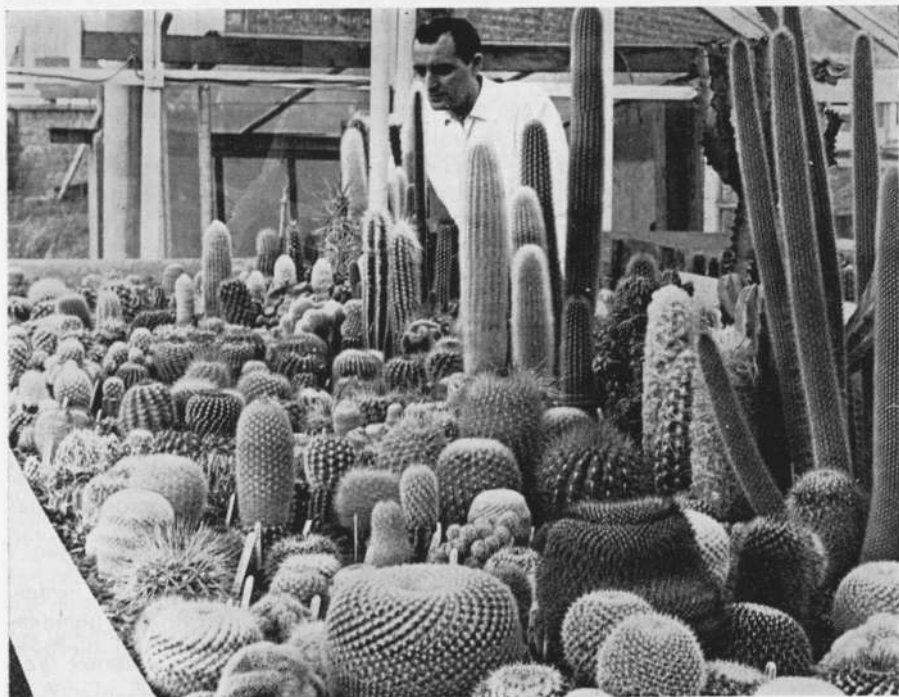
F. J. VAN LEEUWEN en W. WIJNANS, Venlo-Blerick

Vervolg op deel II.

Op 22 juni 1968, te 18.30 uur, kwamen wij bij de familie Witvrouwen, Eeuwfeestlaan 223 te Lier aan.

Daar troffen wij tevens nog een tweede cactusliefhebber aan genaamd J. Wijnants, een dierenarts uit Merchten.

De heer Witvrouwen (de Syl) heeft in zijn tuin achter zijn woning een serre staan van $4\frac{1}{2} \times 9$ meter. Deze serre staat totaal volgepropt met een niet te schatten aantal soorten cactussen. De heer Witvrouwen bleek tevens in



De heer Witvrouwen kijkt bezorgd over zijn pleegkinderen.

het bezit te zijn van de laatste vondsten waar wij dan ook watertantend naar hebben gekeken.

Deze 43 jarige banketbakker houdt zich ongeveer 9 jaar met cactussen bezig. Ons inziens moet hij er al die jaren vrij intensief aan hebben gewerkt want mij troffen een verzameling aan zoals er in Nederland maar enkele zijn. Hij had zijn planten mooi opgesteld. Prachtige cereussen afgewisseld door de mooiste bolcactussen. De planten die op bijgaande foto zijn afgebeeld vormen maar een klein gedeelte van de werkelijke verzameling. Al de planten bleken te zijn voorzien van een duidelijk leesbaar naamkaartje. Een beginnende liefhebber kan zodoende in enkele uren tijd in de kas van de heer Witvrouwen veel leren. Diverse geslachten stonden in groepjes bij elkaar opgesteld, zodat de verschillende variëteiten duidelijk konden worden waargenomen.

De Syl heeft ook al de nodige tegenslagen moeten incasseren. Tijdens één der laatste stookseizoenen is op een tijdstip dat de heer Witvrouw buitenshuis op zijn werk was zijn oliekachel met toebehoren in brand geraakt. Gevolg: verbrande planten; ruiten door hitte gesprongen en over al zijn planten een dikke roetlaag welke er met de tuinslang afgespoten moest worden.

De grond waarin Sylvain zijn planten heeft uitgezet bestaat hoofdzakelijk uit klei. *Trichocereus spachianus* is de onderstam waar hij bij enting de voorkeur aan geeft. Zaailingen ent hij het liefst op *Echinopsis*. Op zoek naar nieuwe aanwinsten kijkt hij momenteel hoofdzakelijk uit naar Chileense soorten en *Espostoa*'s. Bij nadere beschouwing zagen wij echter, dat hij van deze geslachten al behoorlijk was voorzien.

Op de foto is alleen een gedeelte van het zogenaamde middentablet te zien. Tegen de buitenzijden van de serre waren over de gehele lengte ook nog zijtabletten aangebracht. In deze tabletten waren in hoofdzaak de entstammen en de pas geënte planten geplaatst, alsmede een groot aantal „voetjes" met een overvloed aan scheuten. Wij werden dan ook door de heer Witvrouwen in de gelegenheid gesteld om stekjes uit te zoeken.

Gedurende de tijd, dat wij in de kas van „de Syl" verbleven, hadden mevrouw Witvrouwen en de 18 jarige dochter Christiaan de tafel gedekt. Alhoewel wij bij de planten van de heer Witvrouwen nog wel uren hadden kunnen kijken en praten, hebben wij ons toch maar aan tafel gezet om met de familie Witvrouwen te mogen deelnemen aan een zéér goed verzorgde broodmaaltijd.

Vervolgens vertrokken wij in gezelschap van de zo gastvrije familie Witvrouwen naar café „Het Groene Huis" gelegen aan de Markt te Lier, waar wij die avond als leden de vergadering van onze Belgische cactusvrienden zouden bijwonen. Deze vergadering werd gehouden in de grote bovenzaal van genoemd café. Meerdere liefhebbers hadden planten meegebracht en zodoende was er ook gelegenheid om tijdens de vergadering planten te kopen en onderling te ruilen.

Ook hier zagen wij kans om enkele plantjes te kopen tegen een zeer aantrekkelijke prijs. Tijdens de pauze werd een loterij gehouden met als prijzen natuurlijk cactussen. Het hoogtepunt van die avond was een dia-lezing van de heer Govaert over de Mexicoreis van hem en de heer Guldemond. De heer Govaert bracht een en ander met de nodige humoristische opmerking uitgesproken in het sappige Vlaams. Alles bij elkaar was deze vergadering mede door die dialezing leerzaam en tevens een gezellig samenzijn, wat na de vergadering in de benedenzaal onder het genot van een drankje werd voortgezet.

Veel liefhebbers waren vergezeld van hun echtgenote of een of meer volwassen kinderen hetgeen zelfs een soort huiselijke sfeer gaf.

In de volgende aflevering van dit blad hopen wij de vierde Belgische cactusliefhebber aan U te kunnen voorstellen. Zijn naam: Eduard van Hoofstadt.

Voorzitter: Ir. A. F. H. BLAAUW, Bredaseweg 54, Rijsbergen N.Br.

Secretaresse-ledenadministratie: Mevrouw E. A. M. VERDUIN-DE BRUYN, Koningsweg 2, Beekbergen, Telefoon 05766—1840.

2de Secretaris: J. DE GAST, Graaf Gerhardstraat 10, Venlo.

Penningmeester: H. G. HELLENDOORN, Doornstraat 172 a, Scheveningen, Postrekening 68 05 96 of rekening 325, Raiffeisenbank, Keizerstraat 122, Scheveningen.

Redacteur: W. STERK, Wevestraat 89, Stiphout (post Helmond), Telefoon 04920—23903.

Bibliotheecaresse: Mevrouw H. VRIESENDORP VAN AALDEREN, Ligusterlaan 2, Oostvoorne.

Het lidmaatschap kost voor de leden in Nederland en België f 10,— en voor leden in het buitenland f 15,— per jaar met gratis maandblad „Succulenta".

Kopij moet uiterlijk de 18de van de maand in het bezit van de redacteur zijn.

NIEUWE LEDEN

C. Radder, Marnixstraat 394 A hs.
Amsterdam
J. H. K. van Gorkum, Reaumurstraat 12,
Roosendaal N.Br.
Mej. D. Moransard, Kolfstraat 51, Purmerend
Mevr. Ch. H. Breukink-Karman, Dr
Augustijnlaan 117, Rijswijk Z.H.
H. A. Dieterich, Prof. Kamm. Onneslaan 98,
Schiedam
J. C. van Doorn, Uilenstede 52/320,
Amstelveen.
A. J. M. de Hoogh, Kwartelstraat 14, Breda
Mevr. v. d. Berg, Noothoven v. Goor-
straat 25, Gouda.
B. Ikink, Ruitersstraat 42, Leerdam.
F. van Weert, Chrispijnenstraat 60,
Waalwijk
H. Abels, Woldweg 73, Appingedam
J. H. Geerlings, Baankstraat 58, Zutphen
Mej. A. G. Nyhoff, Prinsesseweg 79 a,
Groningen
J. H. Veenendaal, De Lessepsstraat 64,
Utrecht
F. Buter, Duiventorenstraat 49,
Naaldwijk Z.H.
C. Weber, Karel de Grotelaan 337,
Eindhoven

F. Renssen, Lokveenweg 7, Haren Gr.
B. Riemersma, Adriaan Heijnisstraat 17,
Nieuw-Lekkerland

BUITENLAND:

Emiel Decoster, Noordburgweg 5, Veurne
(P.W.V.), België
P. D. Brink, Majuba 340, Stellenbosch,
Suid-Afrika
Dr Vit Hrabe, Tr Obrancu miru 70, Brno,
CSSR
I. Vessely, Tyrsova 1522, Teplice, CSSR
A. Vervoort, Kerkstraat 7, Pulle, België



Zaailingen steeds vochtig houden!

Fa. Gebroeders van Straalen Utrecht, Daalseweg 140. Tel. 030-441578

Uitgebreid sortiment cactussen waar-
onder diverse soorten entstammen. Aan
verzamelaars kan i.v.m. tekort aan
personeel uitsluitend worden geleverd
op de kwekerij. Zondags **gesloten**.

Te koop gevraagd:

Succulenta 1940 t/m 1965, liefst gebonden.
Die Cactaceae Backeberg, band I en III,
deze laatste eventueel in ruil tegen band V.

Ir. G. E. M. UIL
Berg en Dalse weg 52, Nijmegen.

Succulenten-kwekerij

H. van Donkelaar
Werkendam Tel. 01835-430

Vraagt sortiments- en zaadlijst
Nieuwe importen aangekomen
Zondags gesloten

CACTUSKWEKERIJ

A. N. BULTHUIS & CO. C.V.
PROVINCIALEWEG OOST 8, COTHEN (U.)
TELEFOON 03436-267

Uitgebreid sortiment vetplanten en
cactussen, speciaal **mammillaria's**
Sortimentslijst op aanvraag

WAT BETEKENT DIE NAAM

DOOR L. C. KOREVAAR

132 pag. met plm. 4000 verklaringen van de botanische
namen van succulenten

Het boek wordt U toegezonden na ontvangst van f 3,50 per postwissel
of storting op postrekening 70806 t.n.v. Mevr. E. A. M. Verduin-de Bruyn,
Koningsweg 2, Beekbergen.